

YAZMAK İÇE DÖNMEDİR

Dünya Öykü Günü'nün 14 Şubat'ta olmasına karar veren sanatçılarımız, özellikle bu günü tercih etmelerini şöyle açıklamışlar: "Sait Faik, 'Sevmek, bir insanı sevmekle başlar her şey' diyor. Biz, 'Paylaştıkça, çoğaldıkça bir anlam kazanır' diye ekledik ve Sait Faik'in bu sözünden hareketle dünya öykü gününün kutlanacağı gün olarak 14 Şubat'a karar verdik." Biz de bu anlamlı günü okulumuz Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerimizden ve aynı zamanda bir öykü yazarı olan Mustafa Başpınar'la yapacağımız bir söyleşiyi daha anlamlı kılacağımızı düşündük.



■ AHSEN YOLAÇICI-ZEYNEP AKCAN

Yazmaya ne zaman başladınız ve sizi yazmaya teşvik eden şey neydi?

Yazmaya üniversite yıllarımda başladım; tabii o, profesyonel anlamda yazmak değil, daha çok küçük karalamalar şeklinde yazmaktı. Öyle bile olsa beni yazmaya teşvik eden şey, aslında okuduğum metinlerdi. Yani okuduğum öyküler, okuduğum denemeler beni kendisine bağladıkça, beni kendisine çektiğçe yazıya yaklaştığımı hissediyordum ve bir taraftan da yavaş yavaş "Ya ben de yazabilir miyim böyle şeyler?" diye düşünüyordum. Sonra küçük böyle karalamaların oldu üniversite yıllarımda. Fakat ciddi anlamda yazıyla uğraşma, yazıya sarılmam mesleğimim ilk yıllarımda denk geliyor. Ama dediğim gibi, burası çok önemli, beni yazmaya esas teşvik eden şey, iyi kitaplarla tanışmış olmak, o iyi metinlerden etkilenmemdir. Okuduğum metinlerde kendimden bir şeyler buluyordum. Benim yaşadığım, hissettiğim, düşündüğüm şeylerden bahsediyor kitaplar, yani beni anlatıyordu. Bunları gördüğümde ben de "Benzer şeyler yazabilirim." diye bir his oluştu. Bu şekilde yazmaya başladım.

Peki, yazmanız için özel bir zaman ve yer gerekli mi yoksa sadece ilham geldiğinde mi yazıyorsunuz?

Eksile Eksile yaşıyoruz hayatı...

Bu sorunun cevabı bende zamanla değişti. Başlangıçta yazmak istediğim tek başıma olmak isterdim, bir odaya kapanmak isterdim, gürlütsüz bir ortam olsun isterdim. Çünkü rahat edilmek istemezdim yazarken. Fakat aradan yıllar geçince kendimi rahat hissediyordum. Bugün pekâlâ bir gürlütlü bir ortamda, bir kahvehanede, bir kütüphane ortamında yazabiliyorum. Ama şunu özellikle vurgulamak istiyorum: İnsanın yazması, kendi içine dönmesi demektir; dolayısıyla da kendi içimize dönebilmemiz için, kendi içimizdeki o sesi duyabilmemiz için yine de sakin bir ortama, sessiz bir ortama ihtiyaç var diye düşünüyorum.

Bir kitabı yazmanız ne kadar zamanınızı alıyor tam olarak?

Şimdi, bu şöyle bir şey; roman yazıyorum ya da makale de yazmıyorum. Benim yazdığım tür öykü olduğu için, son bir iki yıldır deneme olduğu için şu niyetle masaya oturmuyorum: "Haydi ben bir kitap yazayım. Şu projeyi tamamlayayım." diye masaya oturmuyorum. Ben bir öykü yazayım, ben bir deneme yazayım diye masaya oturuyorum. Bir öykü kitabında uzunluğuna, kısalığına göre sekiz, on yahut on beş öykü olabiliyor. Bunlar kaç yılda oluşacak, kaç yılda ortaya çıkacak? Bunu hesap etmek güçtür. Bazen peş peşe yazılar yazdığım dönem oluyor bazen yazmadığım, yazının benden uzaklaştığı dönemler oluyor. İlk kitabım Meleğin Gölgesi'ndeki öyküleri dört yıl içinde yazmışım, ikinci kitabım Annemin Gözleri'ndeki öyküleri ortalama iki, iki buçuk yıl içinde yazmışım, üçüncü kitabım Eksile Eksile'deki öyküleri yine yaklaşık dört yıl içinde yazmışım.

Peki, yazarlık hayatınızda örnek aldığınız bir yazar var mı?

"Mustafa Kutlu'nun Paltoşundan Son Çıkan İki Kişiden Biriyim"

Örnek aldığım yazar var mı, elbette. Etkilendiğim, çok severek okuduğum, öykülerini çok beğendiğim, romanları beğendiğim çok sayıda yazar var. Başlangıçta, hikâye yazmaya başladığım yıllarda mesela Mustafa Kutlu'yu kendime örnek aldım, onun hikâyelerini dönüp dolaşıp bir daha okuduğum oldu. Bu anlamda benim ustam Mustafa Kutlu'dur. Sonraki yıllarda edebiyatımızın ve dünya edebiyatının başka yazarlarını gördükçe, beğendiğim, severek okuduğum ve örnek aldım kişi sayısı arttı. Edebiyatımızdan Refik Halit Karay, Sabahattin

Ali, Sait Faik Abasıyanık, Firuzan, sonra Cemil Kavukçu aklıma ilk gelenler. Sonrasında zaten bu halka gittikçe genişledi. Bilge Karasu, Oktay Akbal, Oğuz Atay, Rasim Özdenören, Cemal Şakar, Yıldız Ramazanoğlu, Cihan Aktaş, Güray Süngü, Ayfer Tunç, Abdullah Harmanlı gibi pek çok yazarı severek okudum ve bunlardan bir şekilde zaten etkilendim, kaçınılmaz olarak.

Bütün öykülerinizi seviyorsunuzdur, içinize sinerek paylaşmışsınızdır ama içlerinden bir tanesinin sizin için özeldir. Böyle bir öykü var mı, varsa neden özel?

Bu soruya cevap vermek çok zor. Dönüp baktığımda öykülerime, hepsini yeniden okusam, elbette şunları daha çok beğeniyordum. Şu biraz daha geride kaldı diyebileceğim şeyler olabilir ama sonuçta bütün bunlar benim metinlerim. Onu daha çok seviyorum, bunu daha az seviyorum diyebilir miyim? Çok zor. Fakat mesela öykülerimden bazıları beni daha çok uğraştırdı, daha çok zamanımı aldı. Bunlardan bir tanesini ikinci kitabımda yer alan "Yaralannız İyileşti mi?" öyküsü. Oturup yazmam bir hafta, bir ay içerisinde gerçekleşmiş olabilir; ama o öykü çok zamanımı aldı. Yazdım, sonra attım, yeniden yazdım. Bugünlerde yeni bitirdiğim "Şimdi Uzaklardasın" diye adımı koyduğum öykü beni hayli meşgul etti. Galiba onlarda böyle farklı bir ışık gördüğüm için atamadım, üzerine çok uğraştım.

Bizim için bir öykü seçkisi hazırlasanız, bu ne olur mesela hangi yazarlardan oluşurdu?

Şu an hazırlıksızım; ama çok fazla örnek verebilirim yine de. Bir taraftan öykü yazıyorum, bir taraftan da hem günümü öyküsünü hem de geçmiş Türk birikimini, dünya birikimini bildiğince sıkı bir şekilde okuyan bir insanım. Biraz daha geriye giderek Memduh Şevket Esendal'ın "Hayat Ne Tatlı" öyküsü, Ömer Seyfettin'in "Bahar ve Kelebekler" öyküsü, sonra Sabahattin Ali'nin "Ses" öyküsü, Refik Halit Karay'ın "Şeftali Bahçeleri" öyküsü, ya da "Hakk-ı Sükut" öyküsü, Sait Faik Abasıyanık'ın "İpekli Mendil", Firuzan'ın "Parası Yatılı", Mustafa Kutlu'nun "Bu Böyledir" kitabından bir öyküsünü alırdım. Cihan Aktaş'tan, Yıldız Ramazanoğlu'ndan, Özlem Metin'den ve Oğuz Atay'dan, Abdullah Harmanlı'dan, Mehmet Kahraman'dan mutlaka birer öykü alırdım.

Yazmak dışındaki uğraş alanlarınız nelerdir?

Mesleki anlamda zaten okuldayım yani günümün yarısını okulda geçiyorum. Geri kalan zamanlarım hayatın diğer alanları yani evde babayım, eşim... Hani başka bir uğraşım yoktur diyebilirim bol bol okumaya çalışıyorum, fırsat buldukça ve ilham geldikçe yazmaya çalışıyorum ama öte yandan da bütün bu yazma süreçlerini de destekleyen işler yapıyorum. Bunlarla bağlantılı olarak, mesela şehri dolaşmayı çok seviyorum, doğadan ziyade şehirde dolaşıyorum çünkü şehir çok öğretici. Mimari yapısı, insan ilişkileri, çarşısı, pazarı... Bunlar beni kokusuyla, rengiyle, görüntüsüyle sürekli besliyor. Fırsat buldukça geziyorum. Profesyonel olmasa da fotoğraflar çekiyorum. Onun dışında birtakım etkinlikler yapıyorum. Tabii yine bunlar da edebiyat çerçevesinde. Öykü söyleşileri yapıyoruz, birtakım kitap kritik etkinlikleri yapıyoruz. Bütün bunları hayatımda geri kalan etkinlikler olarak yaptığımı söyleyebilirim.

Son bir soru daha sorayım o zaman. Az önce kitapla çok iç içe olmaya çalışıyoruz dediniz, peki çocukluğunuzda kitaplarla olan ilişkiniz nasıldı?

Çok kötüydü. Yani şöyle elbette ki benden kaynaklı değildi. Köyde doğmuş kütüphanesi olmayan okullarda büyümüş bir çocuk olarak kitaplarla ilişkim iyi değildi. Çünkü bilmiyorum yani hani iyi değildi derken okumayı sevmiyordum değilim, kitabın ne olduğunu bilmiyordum. Ta ki lise ikiyi kadar bu böyle gitti, lise ikiden itibaren okumaya başladım ve okuyunca şunu fark ettim: Ya aslında bu ne kadar güzel bir şeymiş. Ve benim buna ne kadar çok ihtiyacım varmış. Ve o günden sonra da aralıksız bir şekilde sürekli kitap okuduğumu hatırlıyorum. Yerine göre üniversitesi sınavına çalışırken bile soru çözmeye ara verip kitabı elimde aldığım oluyordu. Hatta bazen üniversitede derslere girmeyip kitap okuduğum oldu. Keşke kitap okuyan bir annem olsaydı ve ben kitap okuyordum olsaydı. Ya da kitap okuyan, kitabı öneren öğretmenlerim olsaydı ve de ben kitapla daha erken yaşlarda tanışmış olsaydım. Ama bu şans meselesi, öyle bir şansım olmadı fakat kitapla tanıştığım günden bugüne o dostluk, o arkadaşlık çok sıcak, çok içten bir şekilde hiç durmaksızın ilerledi.

Teşekkür ederiz çok sağ olun, ağzınıza sağlık.

Ben teşekkür ederim Zeynep ve Ahsen.



Münazara şampiyonumuz: MEVLÜT SAMİ YILDIRAN

11. sınıf öğrencimiz Mevlüt Sami Yıldırım, İzmir Münazara Şampiyonasında Türkiye şampiyonu oldu. Öğrenci-

mizi ve Münazara Kulübü öğretmenimiz Sacide Öden'i tebrik ediyor başarılarının devamını diliyoruz.

